

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2016

CONVOCATORIA: JUNIO 2016

Assignatura: GEOGRAFIA

Asignatura: GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

EXERCICI 1

Qüestió 1a (2,5 punts).

Se li ha de restar 0,2 punts per cada posició mal introduïda o absent. Si introdueix correctament totes les serralades se li ha de valorar fins a 2,25 punts. Si assenyala que són les Bètiques i els Pirineus els que arriben als 3.000 m d'altitud, se li han d'assignar uns altres 0,25 punts.

Qüestió 2a (2,5 punts).

Els alumnes hauran d'observar que en els quatre casos es tracta de rius relativament curts, però han de saber reconèixer les diferències que imposa el tipus de clima (amb diferents tipus de precipitacions i per tant amb diferent règim de cabal) i la seua procedència de relleus més o menys abruptes. Així en el **A** hauran d'advertir que es tracta d'un riu que té la capçalera a la serralada Cantàbrica i que, per tant, rep pluges abundants tot l'any; serà per tant un riu cabalós i amb una elevada capacitat erosiva. El **B** és un riu mediterrani, amb capçalera a la serralada Ibèrica i, per tant, una mica menys abrupte que el **A**. Ateses les escasses precipitacions, es tracta d'un riu molt poc cabalós, excepte durant els moments de pluges torrencials, en els quals produirà fortes i perilloses crescudes, moment en el qual tindrà una alta capacitat erosiva. El tipus **C** presenta un clima bastant sec, però la capçalera d'aquest riu està en els cims més alts de les Penibètiques, per la qual cosa és un riu amb molt pendent. L'existència de neu en els cims a l'hivern n'assegura el funcionament almenys durant la primavera. També pot tendir a fortes crescudes per pluges torrencials. Té una elevadíssima capacitat erosiva. El tipus **D** es troba en una zona de pluges moderades i amb unes elevacions en capçalera relativament baixes. El seu cabal és limitat i les seues crescudes no tan exagerades com les observades en la zona mediterrània. És, dels quatre analitzats, el que presenta una menor capacitat erosiva.

Si ordena correctament els quatre rius atenent a les tres condicions assenyalades se li donarà un valor de fins a 2 punts. Es donarà 0,5 punts més si en la seua exposició demostra capacitat d'establir correctament la relació entre els tres fenòmens presos en consideració.

Qüestió 3a (2,5 punts).

L'alumne ha d'exposar i explicar succintament els principals usos que es donen:

- Regadiu agrari.
- Demanda industrial (electricitat).
- Consum humà i urbà.
- Evacuació de deixalles.
- Activitats secundàries (pesca, navegació i usos recreatius: piscines, parcs aquàtics, camps de golf, etc.).

Si s'anomenen i s'expliquen adequadament aquests usos, se li ha d'assignar la màxima puntuació. Per cadascuna que falte o quede mal explicada se li ha de restar 0,5 punts.

Qüestió 4a (2,5 punts).

En aquest exercici l'alumne haurà de demostrar la seua maduresa i ser capaç d'observar que les diferències hídriques es relacionen tant amb les condicions físiques del territori com amb el tipus d'ús social que es fa de l'aigua. De fet, ha de percebre la importància de les condicions climàtiques (majors o menors precipitacions, major o menor temperatura i per tant major o menor necessitat de reg). També haurà de ressaltar que el model i l'organització social i econòmica determina unes necessitats més o menys marcades d'aigua (agricultura de regadiu enfront de secà, major o menor densitat de residències estivals amb piscines i jardins, espais urbans més o menys densos amb més o menys requeriments d'electricitat, etc.).

El corrector ha d'atorgar fins a 1,5 punts si l'alumne almenys indica l'existència d'aquests dos tipus de condicionants i els descriu succintament. Cal afegir el punt restant si l'alumne demostra una capacitat explicativa i d'interrelacionar els fenòmens, i evidencia una maduresa suficient en la seua capacitat d'analitzar un fenomen complex.

Els especialistes hauran d'advertir en aula que en aquesta pregunta no es demana, en cap cas, una opinió personal sobre la política d'aigües.

EXERCICI 2

Qüestió 1a (2,5 punts).

L'elaboració correcta suposa la construcció d'un eix de coordenades temporal i un altre de valors, que sempre han de conservar una distància proporcional entre les dades de referència (0,8 punts). Les línies interiors han de realitzar-se de manera correcta, encara que està permès representar dues o tres línies (total, homes i dones, o només homes i dones), però sempre diferenciant clarament el color o la trama de cadascuna d'aquestes (0,9 punts). El gràfic haurà d'incloure la llegenda, el títol i la font corresponents (0,8 punts). La netedat i la claredat seran considerades per a atorgar la màxima puntuació en cada cas.

Qüestió 2a (2,5 punts).

L'alumne haurà d'explicar que l'esperança de vida espanyola es caracteritza per ser cada vegada més elevada, fins al punt de tractar-se d'una de les més altes del món, i ser superior per a les dones que per als homes (1,25 punts). Així mateix, haurà d'exposar raons d'aquest increment, com, per exemple, la millora de l'alimentació, la higiene personal, els avanços sanitaris, l'educació, la reducció de la mortalitat infantil i de les malalties endèmiques (1,25 punts). Si és capaç d'associar l'increment espanyol amb el del conjunt de la població mundial, es poden compensar algunes mancances en els aspectes anteriors.

Qüestió 3a (2,5 punts).

L'estudiant haurà de ser capaç de reflectir que el procés d'envelliment espanyol procedeix de factors ben diferents: l'increment de l'esperança de vida, que augmenta el nombre dels qui arriben a edats avançades, i la dràstica reducció de la fecunditat produïda en l'últim quart del segle XX (1,5 punts). L'alumne haurà d'aportar algunes raons que expliquen aquest procés combinat, tot i que no cal tornar a explicar novament les raons de l'increment de l'esperança de vida, si ja les ha indicades en la pregunta anterior (0,75 punts). També haurà indicar el pes que els moviments migratoris hagen pogut tenir en l'acceleració o la reducció d'aquest procés (0,25 punts).

Qüestió 4a (2,5 punts).

La natalitat espanyola és actualment una de les més reduïdes del món, com pot comprovar-se en el baix nombre de fills per dona, absolutament allunyat de la taxa de reemplaçament generacional, amb uns certs desequilibris territorials. (0,5 punts). Podrà vincular-se a aspectes com la crisi econòmica, la recent immigració massiva que va reduir el procés de caiguda o aspectes que poden desincentivar la natalitat, com l'atur creixent entre els joves o el treball precari (0,5 punts). Atès el caràcter obert de la pregunta,

l'alumne podrà indicar causes molt variades d'un descens que ja dura dècades, però sempre haurà d'explicar aspectes com els canvis de mentalitat de la dona, la seua incorporació al treball o als estudis superiors, la generalització de l'accés a mitjans anticonceptius, les transformacions econòmiques, els problemes de compatibilitat entre les famílies nombroses i els medis urbans, la reculada del medi rural i de les seues formes de vida, l'escassa ajuda familiar, les noves formes de parella... (1,5 punts). Delimitar correctament etapes temporals en aquesta evolució podrà compensar mancances en els aspectes anteriors.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2016

CONVOCATORIA: JUNIO 2016

Assignatura: GEOGRAFIA

Asignatura: GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

EJERCICIO 1

Cuestión 1ª (2,5 puntos).

Se le restará 0,2 puntos por cada posición mal introducida y/o ausente. Si introduce correctamente todas las cordilleras se le valorará hasta 2,25 puntos. Si señala que son las Béticas y los Pirineos los que alcanzan los 3000 m de altitud se le asignarán otros 0,25 puntos.

Cuestión 2ª (2,5 puntos).

Los alumnos deberán observar que en los cuatro casos se trata de ríos relativamente cortos, pero han de saber reconocer las diferencias que impone el tipo de clima (con distintos tipos de precipitaciones y por tanto con distinto régimen de caudal) y su procedencia de relieves más o menos abruptos. Así, en el **A** deberán advertir que se trata de un río que tiene su cabecera en la Cordillera Cantábrica y que, por lo tanto, recibe lluvias abundantes todo el año; será, por lo tanto, un río caudaloso y con una elevada capacidad erosiva. El **B** es un río mediterráneo, con su cabecera en la Cordillera Ibérica y, por lo tanto, algo menos abrupto que el **A**. Dadas las escasas precipitaciones, se tratará de un río muy poco caudaloso, excepto durante los momentos de lluvias torrenciales, en los que producirá fuertes y peligrosas crecidas, momento en el que tendrá una alta capacidad erosiva. El tipo **C** presenta un clima bastante seco, pero la cabecera de este río está en las cumbres más altas de las Penibéticas, por lo que será un río con mucha pendiente. La existencia de nieve en las cumbres en el invierno asegurará su funcionamiento al menos durante la primavera. También podrá tender a fuertes crecidas por lluvias torrenciales. Tendrá una elevadísima capacidad erosiva. El tipo **D** se encuentra en una zona de lluvias moderadas y con unas elevaciones en cabecera relativamente bajas. Su caudal será limitado y sus crecidas no tan exageradas como las observadas en la zona mediterránea. Será, de los cuatro analizados, el que presente una menor capacidad erosiva.

Si ordena correctamente los cuatro ríos atendiendo a las tres condiciones señaladas se le dará un valor de hasta 2 puntos. Se dará 0,5 puntos más si en su exposición demuestra capacidad de establecer correctamente la relación entre los tres fenómenos tomados en consideración.

Cuestión 3ª (2,5 puntos).

El alumno ha de exponer y explicar someramente los principales usos que se dan:

- Regadío agrario.
- Demanda industrial (electricidad).
- Consumo humano y urbano.
- Evacuación de desechos.
- Actividades secundarias (pesca, navegación y usos recreativos: piscinas, parques acuáticos, campos de golf...).

Si se nombran y explican adecuadamente estos usos, se le asignará la máxima puntuación. Por cada una que falte o quede mal explicada, se le restará 0,5 puntos.

Cuestión 4ª (2,5 puntos).

En este ejercicio el alumno deberá demostrar su madurez y ser capaz de observar que las diferencias hídricas se relacionan tanto con las condiciones físicas del territorio como con el tipo de uso social que se hace del agua. De hecho, ha de percibir la importancia de las condiciones climáticas (mayores o menores precipitaciones, mayor o menor temperatura y, por lo tanto, mayor o menor necesidad de riego). También tendrá que resaltar que el modelo y organización social y económica determina unas necesidades más o menos abultadas de agua (agricultura de regadío frente a secano, mayor o menor densidad de residencias estivales con piscinas y jardines, espacios urbanos más o menos densos con mayor o menor requerimientos de electricidad...).

El corrector otorgará hasta 1,5 puntos si el alumno al menos indica la existencia de estos dos tipos de condicionantes y los describe someramente. El punto restante lo añadirá si el alumno demuestra una capacidad explicativa y de interrelacionar los fenómenos, evidenciando una madurez suficiente en su capacidad de analizar un fenómeno complejo.

Los especialistas deberán advertir en aula que en esta pregunta no se demanda, en ningún caso, una opinión personal sobre la política de aguas.

EJERCICIO 2

Cuestión 1ª (2,5 puntos).

La elaboración correcta supone la construcción de un eje de coordenadas temporal y otro de valores, que siempre deben conservar una distancia proporcional entre los datos de referencia (0,8 puntos). Las líneas interiores deben realizarse de manera correcta, aunque estará permitido representar dos o tres líneas (total, varones y mujeres, o sólo varones y mujeres), pero siempre diferenciando claramente el color o la trama de cada una de ellas (0,9 puntos). El gráfico deberá incluir las correspondientes leyenda, título y fuente (0,8 puntos). La limpieza y claridad serán consideradas para otorgar la máxima puntuación en cada caso.

Cuestión 2ª (2,5 puntos).

El alumno deberá explicar que la esperanza de vida española se caracteriza por ser cada vez más elevada, hasta el punto de tratarse de una de las mayores del mundo, y ser superior para las mujeres que para los varones (1,25 puntos). Asimismo deberá exponer razones de ese incremento, como, por ejemplo, la mejora de la alimentación, la higiene personal, los avances sanitarios, la educación, la reducción de la mortalidad infantil y de las enfermedades endémicas (1,25 puntos). Si es capaz de asociar el incremento español con el del conjunto de la población mundial, se pueden compensar algunas carencias en los aspectos anteriores.

Cuestión 3ª (2,5 puntos).

El estudiante deberá ser capaz de reflejar que el proceso de envejecimiento español procede de factores bien diferentes: el incremento de la esperanza de vida, que aumenta el número de quienes llegan a edades avanzadas, y la drástica reducción de la fecundidad producida en el último cuarto del siglo XX (1,5 puntos). El alumno deberá aportar algunas razones que expliquen este proceso combinado, si bien no es necesario volver a explicar nuevamente las razones del incremento de la esperanza de vida, si ya lo ha indicado en la pregunta anterior (0,75 puntos). También deberá indicar el peso que los movimientos migratorios hayan podido tener en la aceleración o reducción de este proceso (0,25 puntos).

Cuestión 4ª (2,5 puntos).

La natalidad española es actualmente una de las más reducidas del mundo, como puede comprobarse en el bajo número de hijos por mujer, absolutamente alejado de la tasa de reemplazo generacional, con ciertos desequilibrios territoriales. (0,5 puntos). Podrá vincularse a aspectos como la crisis económica, la reciente inmigración masiva que redujo el proceso de caída o aspectos que pueden desincentivar la natalidad,

como el paro creciente entre los jóvenes o el trabajo precario (0,5 puntos). Dado el carácter abierto de la pregunta, el alumno podrá indicar causas muy variadas de un descenso que ya dura décadas, pero siempre deberá explicar aspectos como los cambios de mentalidad de la mujer, su incorporación al trabajo o a los estudios superiores, la generalización del acceso a medios anticonceptivos, las transformaciones económicas, los problemas de compatibilidad entre las familias numerosas y los medios urbanos, el retroceso del medio rural y de sus formas de vida, la escasa ayuda familiar, las nuevas formas de pareja... (1,5 puntos). Delimitar correctamente etapas temporales en esa evolución podrá compensar carencias en los aspectos anteriores.